

Studentska praksa - Unapređenje sistema menadžmenta kvalitetom

The student practice - Improvement of the Quality Management System

student: Maša Filipović, Fakultet organizacionih nauka, Beograd,
masha_fon@yahoo.com

preduzeće/supervizor: JP „Zavod za udžbenike“, Beograd, Ivan Pribičević, dipl. ing -
master, ivan.pribicevic@zavod.co.rs

mentor prakse: Mladen Djurić, dipl. ing - master, Fakultet organizacionih nauka,
Beograd, djuric.mladen@fon.rs

ZADATAK: Zadatak studenata u okviru realizacije studentske prakse jeste da se kroz rad na izmenama i dopunama Poslovnika o kvalitetu i mapi procesa upoznaju sa sistemom menadžmenta kvalitetom i procesima JP „Zavod za udžbenike“, Beograd. Od studenata se očekuje da izrade Uputstvo za prijem robe u magacin. U sledećoj fazi studenti treba da urade proceduru Postupanje sa prigovorima i Uputstvo za prijem stranaka. U poslednjoj fazi prakse studenti imaju zadatak da kroz intervjuisanje zaposlenih i proučavanje zakona izrade proceduru Pravni poslovi, kao i Uputstvo za prekovremeni rad i Uputstvo za preraspodelu radnog vremena.

1. UVOD

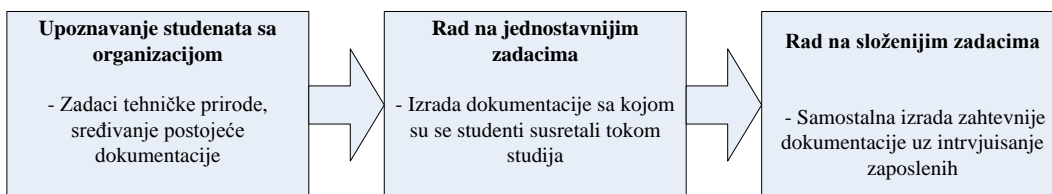
Javno preduzeće “Zavod za udžbenike” predstavlja instituciju sa najdužom tradicijom i iskustvom u oblasti izdavaštva udžbenika na prostoru Srbije. Rukovodstvo preduzeća je prepoznalo interes u uvođenju i primeni standarda SRPS ISO 9001:2008, a sistem menadžmenta kvalitetom je prvi put sertifikovan 2007. godine. U skladu sa politikom društveno odgovornog poslovanja JP “Zavod za udžbenike” je potpisao ugovor sa Fakultetom organizacionih nauka o realizaciji studentskih praksi. U oktobru 2011. godine na fakultetu je održana prezentacija praksi na kojoj su pozvani studenti četvrte godine i absolventi Odseka za upravljanje kvalitetom da konkurišu za praksu. Kao kriterijumi za selekciju studenata vrednovane su ocene na predmetima sa Odseka, CV i motivaciono pismo. Prema definisanim kriterijumima odabrano je 12 studenata za potrebe održavanja i razvoja sistema menadžmenta kvalitetom. Formirane su grupe od po 2 studenta, tako da svaka grupa realizuje praksu u trajanju od mesec dana.

2. OPIS REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

U realizaciji prakse mogu se uočiti tri faze koje prikazuje Slika 1 – Faze realizacije prakse. Upoznavanje studenata sa organizacijom Prvi dani prakse protekli su u upoznavanju studenata sa preduzećem, sistemom rada i ciljevima prakse. U tom periodu su se odvijale završne pripreme za eksternu proveru pa je zadatak studenata bio da usklade *Poslovnik o kvalitetu* sa novom dokumentacijom. Urađena je revizija *Uputstva za prijem robe u magacin*. Rad na jednostavnijim zadacima Svim studentima koji su obavili praksu bilo je omogućeno da budu posmatrači eksterne provere, nakon koje su aktivnosti bile usmerene ka izradi novih

procedura i uputstava. Studenti su pristupili izradi procedure *Postupanje sa prigovorima* prema standardu SRPS ISO 10002:2007 uz podršku supervizora. Kao podloga za ovu proceduru studenti su koristili proceduru rađenu u vidu obaveznog seminarskog rada na trećoj godini studija. U ovoj fazi prakse studenti su u saradnji sa Direktorom pravnog sektora i ljudskih resursa izradili *Uputstvo za prijem stranka*.

Rad na složenijim zadacima U nastavku prakse pred studente su stavljeni složeniji zadaci. Zadatak studenata je bila izrada procedure *Pravni poslovi*. Rad na proceduri je zahtevao proćavanje zakonskih propisa i općtih pravnih akata preduzeća kao i intervjuisanje zaposlenih u Pravnom sektoru i ljudskim resursima. Iz procedure *Pravni poslovi* proizašlo je *Uputstvo za prekovremeni rad* i *Uputstvo za preraspodelu radnog vremena*.

Slika 1 – Faze realizacije prakse

Tokom prakse studenti su imali i dopunske zadatke u vidu revizije i izrade novih obrazaca, pisanju izveštaja i tehničkom sređivanju dokumentacije.

3. OSTVARENI REZULTATI

Rešavanje konkretnih problema omogućilo je studentima sticanje iskustva i produblivanje teorijskih i praktičnih znanja kao i samostalnu primenu teorijskih znanja iz oblasti menadžmenta kvalitetom u realnim uslovima. Studenti su se upoznali sa različitim radnim mestima iz oblasti upravljanja kvalitetom na osnovu čega mogu usmeriti svoje dalje obrazovanje. Postepeno podešavanje zadataka koji su dodeljivani studentima tako da vremenom postaju složeniji doprinelo je rastu njihovog samopuzdanja. Vrednovanje mišljenja i ukazivanje potpunog poverenja od strane supervizora rezultirali su povećenom motivacijom i posvećenošću studenata. Rezultati prakse ogledaju se i u sticanju radnih navika, usavršavanju sposobnosti za rad u timu i razvoju veštine poslovne komunikacije. Pohađanje prakse omogućilo je studentima sticanje profesionalnih kontakata, dobijanje preporuka za zaposlenje i obogaćivanje radne biografije. Realizacija studentske prakse ima pozitivne efekte i za JP "Zavod za udžbenike".

4. ZAKLJUČAK

Stručna praksa ispunjava obrazovni cilj kroz sticanje prvog radnog iskustva i mogućnosti da se znanja stečena tokom studija primene u praktičnim uslovima. Pohađanjem prakse student se susreće sa konkretnim problemima i dobija priliku da znanja koja ima iz različitih disciplina primeni u cilju njihovog rešavanja. Praksa je put koji olakšava studentu prelazak iz akademskog školovanja u profesionalni rad. Studenti stiču uvid u organizacionu strukturu preduzeća, ekonomske prilike, primenu tehničkih rešenja i međuljudske odnose. Omogućeno im je da sagledaju primenljivost teorijskog znanja, razlike između nauke i prakse i pravce u kojima bi mogli razvijati svoju karijeru. S obzirom na velike doprinose koje studentska praksa ima za studente, uviđa se veliki nedostatak obrazovnog sistema koji ne uključuje obaveznu praksu za sve studente završnih godina studija svih fakulteta.

LITERATURA

http://www.zavod.co.rs/business/about_main.asp?about_ID=1